

Karjalan prikaati

Turvallisuustilannekuva ja maatilojen varautumisen yleiset perusteet maanpuolustuksen näkökulmasta

Maatilojen varautuminen ja huoltovarmuus

20.1.2026

Kaakkois-Suomen aluetoimisto

Sektorijohtaja, majuri Mika Hannukkala

Esityksen äänittäminen tai videointi on kielletty

Karjalan prikaati

Suomen tuvallisuuustilanne ja lähialue

Toimintaympäristö

Venäjän uhkakuvat

- Naton lähentyminen kohti Venäjän ydinalueita ja sen vaikutusvallan lisääntyminen
- Naapurimaiden irtautuminen Venäjän poliittisesta vaikutusvallasta (Ukraina, Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaidzhan)
- Naapurimaiden irtautuminen venäläisestä talousalueesta
- Neuvostoajan suuruuden ”lipeäminen” (rajat, kansallistunne)

Lähde:

- Puolustusvoimat, Sotilastiedustelu, julkinen katsaus 2025; ISBN 978-951-25-3482-1 (PDF)

Venäjän suurvaltapolitiikka on nollasummapeliä – Naton laajeneminen heikentää Venäjää

Toimintaympäristö

Kansainvälinen turvallisuusympäristö on muutoksessa Venäjän aggressiivisen toiminnan vuoksi – muutosten vaikutus Suomeen voi olla ”äkillinen”.

- Venäjä haastaa kansainvälisen järjestelmän.
- Kiina kasvattaa globaalia vaikutusvaltaansa.
- Itämeri strategisesti merkittävä.
- Arktisen alueen turvallisuuspoliittinen merkitys kasvaa ja sotilaallinen vastakkainasettelu lisääntyy.
- Kansainväliset kriisit heijastuvat Suomen turvallisuusympäristöön.

Lähde:

- Puolustusvoimat, Sotilastiedustelu, julkinen katsaus 2025; ISBN 978-951-25-3482-1 (PDF)

Tiedettävä mikä ei ole vastapuolen vaikuttamista, vaan esim. julkisessa keskustelussa syntyneitä vääriä oletuksia.

Venäjän lähialueen konventionaalinen voima

1	200. Moottoroitu jalkaväkiprikaati	10	Pohjoinen laivasto
2	61. Merijalkaväkiprikaati	11	Itämeren laivaston päätukikohta
3	80. Moottoroitu jalkaväkiprikaati	12	Itämeren laivaston Leningradin tukikohta
4	44. Armeijakunta	13	Olenjan lentotukikohta
5	69. Moottoroitu jalkaväkidivisioona /
ent. 138. Moottoroitu jalkaväkiprikaati	14	Montšegorskin lentotukikohta
6	25. Moottoroitu jalkaväkiprikaati	15	Besovetšin lentotukikohta
7	76. Ilmarynnäkködivisioona	16	Hotilovon lentotukikohta
8	18. Moottoroitu jalkaväkidivisioona	17	Tškalovskin lentotukikohta
9	336. Merijalkaväkiprikaati		

Lähde:

Puolustusvoimat, Sotilastiedustelu, julkinen katsaus 2025; ISBN 978-951-25-3482-1 (PDF)

Venäjän asevoimareformi kasvattaa toteutuessaan merkittävästi
sotilaallista voimaa läntisellä suunnalla.

Puolustusjärjestelmään kohdistuva mielenkiinto

Ulkomaisten tiedustelupalvelujen mielenkiinnon kohteena:

- Suomen Nato-politiikka
- Naton esikuntien ja joukkorakenteiden kehittäminen
- puolustusyhteistyö
- puolustusvälineteollisuus
- Puolustusvoimien materiaallinen suorituskyky (erityisesti strategiset hankkeet)
- kansainvälisten joukkojen toiminta Suomessa

Lähde:

- Puolustusvoimat, Sotilastiedustelu, julkinen katsaus 2025; **ISBN 978-951-25-3482-1 (PDF)**

Venäjän tietotarpeet Suomen puolustusjärjestelmästä lisääntyneet. Vakavan vahingonteon uhka kasvanut.

Suomeen kohdistuva tiedustelu- ja vakoilutoiminta

- Venäjä ja Kiina muodostavat merkittävimmän tiedustelullisen uhkan Suomelle
- Venäjän tiedustelun kiinnostuksen kohteet:
 - Ulko- ja turvallisuuspoliittinen päätöksenteko
 - Suomen Nato-politiikka
 - Kriittinen infrastruktuuri
 - Sotilaallinen puolustuskyky ja puolustusteollisuus
- Tietoa hankitaan sekä henkilö- että kybertiedustelun keinoin
- Venäjän henkilötiedustelu Suomessa on vaikeutunut, mm. diplomaattikarkotusten johdosta
 - Sijaistoimijoiden, rikollisjärjestöjen lisääntynyt käyttö
- Venäjän Suomeen kohdistama kybertoiminta on lisääntynyt
 - Kybervakoilu
 - Sijaistoimijat, Kyberhaktivistit
 - Palvelunestohyökkäykset (erit. pelotteen luominen)

Lähde: SUPO - Kansallisen turvallisuuden katsaus 2025

Tänne Venäjä rakensi uuden sotilashelikopterikenttensä: Kotkasta asti näkyvä mystinen Suursaari oli suomalainen turistikohde vielä 1930-luvulla

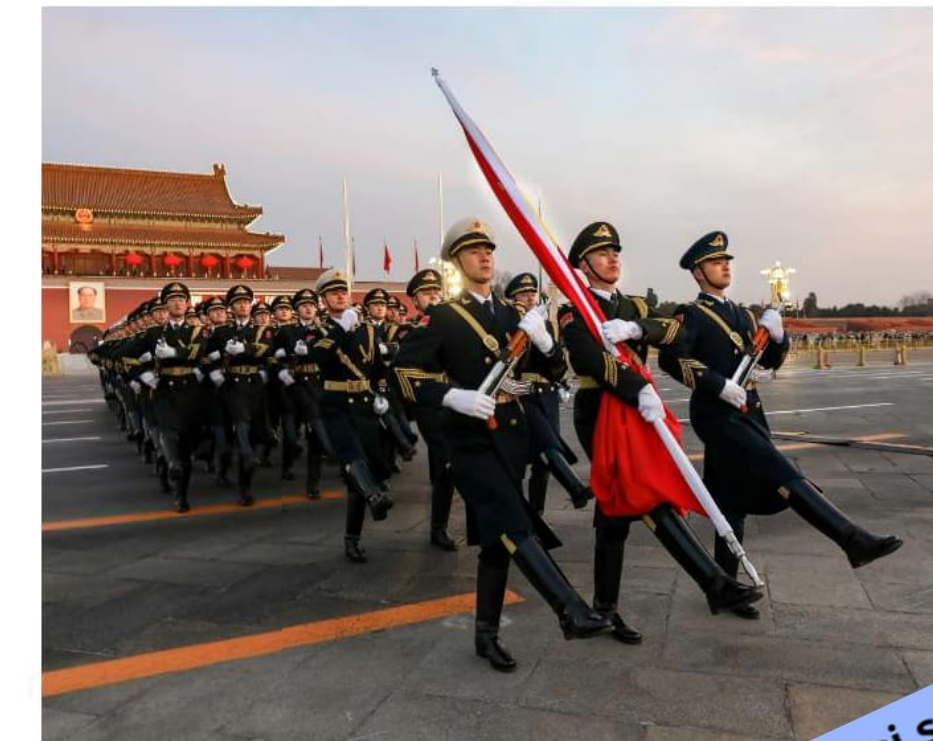

Kiina halusi lentotukikohdan Kemijärvelle arktisia tutkimuslentoja varten – Suomen puolustushallinto tyrmäsi hankkeen

Rovajärven ampuma-alueen naapurista olisi tehty tutkimuslentoja Pohjoisnavalle.

Suomessa työskentelevillä tutkijoilla yhteyksiä Kiinan sotakoneistoon – Professori: ”Emme katso militaariyhteyksiä vaan sitä, onko tutkija meille hyödyksi”

Suomalaiset korkeakoulut saattavat tietämättään osallistua Kiinan sotavoimien kehittämiseen tai ihmisoikeusloukkausten edistämiseen, ilmenee MOT-toimituksen selvityksestä. Suojelupoliisi ja useat läntiset tiedustelupalvelut ovat varoittaneet tutkijoiden kytkennöistä sotilaalliseen tutkimukseen.

Kiinan kansan vapautusarmija PLA järjesti massiivisen sotilaspääkvarterin lauantai-iltaan 2025 Pekingissä. Kuva: VCG / Getty

KIRSI SKÖN

31.1. 08:00 • Päivitetty 31.1. 10:48

Arktinen ulottuvuus palasi sotilaspolitiikan keskiöön – Ilmavoimien komentaja: Puolustusvoimien pitää pystyä toimimaan koko maan alueella

Norjan puolustusministeriö vahvistaa medialle: Lapin GPS-häirintä tuli Kuolan niemimaalta

Venäjä kiisti maanantaina, että Venäjä voisi olla GPS-häirinnän takana.

Venäjä suhtautuu Suomeen epäystävällisenä maana, joten suomalaisten on varauduttava aiempaa aktiivisempaan ja vihamieliseen vaikuttamiseen

Suomeen kohdistuva sabotaasitoiminnan uhka

- Useissa Euroopan maissa Venäjän tiedusteluun kytkeytyviä sabotaasitapauksia kahden edellisen vuoden aikana
- Hyödynnetään välikäsiä, kuten rikollisia tai taloudellista hyötyä tavoittelevia ihmisiä
- Rekrytointi mm. some-alustoilla
- Kohteina yksinkertaiset ja helposti lähestyttävät kohteet, joilla lähinnä symbolinen merkitys
- Toteutus: esim. tuhopoltot rahallista korvausta vastaan
- Tavoitteena: pelon luominen, yleiseen mielipiteeseen vaikuttaminen ja viranomaisten kuormittaminen
- **Suomi ei todennäköinen kohde, mutta uhka on todellinen**

Selected sabotage incidents with suspected links to Russia in NATO countries, 2024

1 Leonid Volkov attacked outside his home in Vilnius
2 Arson attack on Ukraine-linked business in London
3 Disruption of Czech rail-signalling systems 4 Planned sabotage against military installations in Germany
5 Reconnaissance at Rzeszow airport 6 Fire at Diehl Metall factory 7 Preparations for sabotage in Western Norway 8 Warsaw shopping-centre fire
9 Plot to bomb store north of Paris 10 Plot to assassinate CEO Armin Papperger revealed

Sources: News reports; The Economist

Lähde: SUPO - Kansallisen turvallisuuden katsaus 2025

Kaikilla turvallisuuden osa-alueilla riskit kasvaneet – välitöntä sotilaallisen turvallisuuden heikkenemistä ei nähtävissä

Karjalan prikaati

Maatilojen varautuminen maanpuolustuksen näkökulma

Yleistä

- Maatilojen toimivuus myös kriisin aikana on myös Puolustusvoimien intressi
- Puolustusvoimat ei määrittele mikä toiminta on kriittistä
 - HVK ohjaa huoltovarmuuskriittisiä yrityksiä
 - Elinvoimakeskukset vastaavat alkutuotannon henkilövarauksista
- Asevelvollisuuslaki (1438/2007)
 - 89 § Palvelukseen kutsumatta jättäminen hakemuksesta yleisen tai sotilaallisen edun vuoksi
 - Puhekielessä VAP tai henkilövaraaminen

Henkilövaraaminen

- Varaushakemuksen tekee työnantaja. Asevelvollisia koskevat työntekijöiden varaushakemukset ratkaistaan puolustusvoimien aluetoimistoissa. Siviilipalvelusvelvollisten hakemukset käsitellään siviilipalveluskeskuksessa.
- Yksittäisen yrityksen ”kriittisyys” arvioidaan Huoltovarmuuskeskuksessa, josta tieto tulee Puolustusvoimille. Puolustusvoimat määrittää ne yritykset, joiden henkilöstöä voi varata

Henkilövaraaminen

- Lain mukaan yrityksen työntekijä voidaan työnantajan hakemuksesta jättää kutsumatta palvelukseen, jos kyseessä on henkilö, jonka palvelukseen kutsuminen ”saattaisi vaarantaa puolustusvoimien varustamista tai ylläpitoa, yleistä taloutta tai muita yleisiä etuja.”
- Varatessaan henkilöä yrityksen tulisi tiedostaa myös, että sen tulee vastata myös muusta varautumisesta, jotta se kykenee takaamaan maan talouselämän ja maanpuolustuksen välttämättömät toiminnot. Pelkästään henkilövaraaminen ei vastaa laissa asetettuun vaateeseen

Henkilövaraaminen - Työnantaja, toimi näin

- Työnantajan tulee tehdä niin sanottu perusvaraus, jos varaushakemus laaditaan ensimmäistä kertaa.
 - Perusvarauksessa henkilö **varataan tehtävänsä viideksi vuodeksi.**
- Päivitysvaraus tehdään, kun aikaisemmin varatut työntekijät eivät ole enää yrityksen palveluksessa.
 - Samalla ilmoitetaan korvaavat uudet henkilöt.
- **Työnantajan tulee ilmoittaa aluetoimiston päätöksestä varatuille henkilöille.**
- **Työnantajan vastuulla on purkaa henkilövaraus** esimerkiksi työsuhteen päätyttyä tai tehtävän muututtua olennaisesti.
- Puolustusvoimat tekee tarkastuspyyntöjä varaustietojen ylläpitämiseksi.
 - Pyyntöihin on vastattava, vaikka varaajalla ei olisi tarvetta henkilövarauksiin.
 - Henkilövaraukset puretaan, jos tarkastuspyyntöön ei vastata määräajassa.

Ajoneuvovaraaminen

- Valmiuslain mukaan viranomaisilla on varautumisvelvoite, jonka nojalla toimintaa poikkeusoloissa tulee valmistella etukäteen.
- Varautumisen tavoitteena on yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen.
- Julkisen hallinnon (valtion viranomaiset, kunnat, kuntayhtymät, pelastuslaitokset, sairaanhoitopiirit, hyvinvointialueet ja laitokset) toiminnan riittävä suorituskky poikkeusoloissa varmistetaan osaltaan ajoneuvo- ja työkone- sekä henkilövarausten avulla.
- Julkisen hallinnon edustaja voi lähettää rekisteröidyn ajoneuvon varausilmoituksen Elinvoimakeskukseen sähköisen asiointipalvelun kautta.

Puolustusvoimilla on lain mukaan poikkeusoloissa oikeus ottaa ajoneuvoja ja työkoneita omaan käyttöönsä

Valmiuslakiin perustuen Suomen kansalaiset ovat velvollisia luovuttamaan ajoneuvonsa tarvittaessa Puolustusvoimille.

➔ Jaa

Puolustusvoimat ilmoittaa virallisesti ottavansa kriisitilanteessa käyttöön ensin maksimissaan 5-vuotiasta kalustoa. Jos tarkastellaan varaosien, renkaiden ym saatavuutta, huollettavuutta ja toimintavarmuutta kenttäolosuhteissa, niin ehkä kannattaisi turvautua hieman vanhempaan kalustoon. **Kuva: Uolevi Oristo**

Väestönsiirto - Evakuointi

- Valtioneuvosto päättää, mitä alueita ja mitä osaa alueen väestöstä siirtyminen koskee
 - sisäministeriö huolehtii siirtymisen yleisjohdosta
 - pelastusviranomaiset käytännön toteutuksesta
- Sotilaallisessa kriisissä PV todennäköisesti esittää alueita evakuoitavaksi

Kysymykset ja keskustelu

”Kotivara alkaa vedestä – silti ämpärikansalta puuttuu puhdas ämpäri ja pullovesi”

- Huoltovarmuuskeskus, 07.02.2025